

Høyesterett - HR-1998-17-B - Rt-1998-268

Instans	Høyesterett - Dom.
Dato	1998-02-26
Publisert	HR-1998-17-B - Rt-1998-268
Stikkord	Sjørett. Forsikringsrett. Konkurs. Panterett.
Sammendrag	<p>Konkursboet fikk medhold i tvist om hvem som har rett til salgssummen av båtvrak - rederiets konkursbo eller assurandøren. Forsikringssummen var utbetalt fra assurandøren til panthaveren. Dagen etter - og før pantobligasjonen faktisk var slettet - ble det åpnet konkurs i rederiet. I og med at forsikringssummen var utbetalt, var pantobligasjonen innfridd innen denne summens ramme. Assurandøren hadde således ingen pantesikret fordring å overta, jfr. sjøforsikringsplanen § 102 første ledd. - Sjøloven § 25 første ledd var til hinder for at assurandøren kunne få tilgang til vrakverdien. Assurandørens erverv av eiendomsretten i og med utbetalingen av forsikringssummen, som skjedde før konkursåpningen, var ikke dagbokført, jfr. sjøloven § 25 første ledd. Selv om det var notoritet over "frivillig stiftet rett", kunne det ikke gjøres unntak fra registreringskravet i sjøloven § 25.</p>
Saksgang	Borgarting Lagmannsrett LB-1996-200 A, Høyesterett HR-1998-17-B, nr 253/1997
Parter	Cruise Charter AS, dets konkursbo (Advokat Peter Chr Meyer - til prøve) mot Gjensidige Forsikring AS (Advokat Bjørn Kjos)
Forfatter	Rieber-Mohn, Matningsdal, Lund, Aarbakke, Aasland
Sist oppdatert	

Saken gjelder spørsmålet om hvem som har rett til salgssummen for vraket av motoryachten M/Y Dorian Grey -

Side 269

rederiets konkursbo eller assurandøren, jf Norsk Sjøforsikringsplan § 102 første ledd og sjøloven § 25 første ledd.

Fartøyet, som gikk i turisttrafikk på Oslofjorden, brant 31 desember 1994 og ble deretter kondemnert. M/Y Dorian Grey var kaskoforsikret i Gjensidige Forsikring AS - heretter kalt Gjensidige - for kr 2.500.000. I skipsregisteret var det registrert en rekke heftelser i skipet. Den norske Bank - heretter DnB - hadde registrert tre pantobligasjoner på første, annen og tredje prioritet pålydende henholdsvis kr 2.970.000, kr 1.900.000 og kr 150.000. Etter pantobligasjonene var registrert utleggsforretninger til Kemneren i Oslo og til Skattefogden i Oslo og Akershus.

Etter at det var avgjort at skipet skulle kondemneres, ble det avtalt mellom Gjensidige og DnB at forsikringssummen på kr 2.500.000 skulle utbetales direkte til DnB som "medforsikret pantehaver i fartøyets polise så snart alle heftelser på skipet er slettet", som det lød i bekreftelsesbrev av 31 mars 1995 fra assurandøren til banken. Forutsetningen var at vraket ble stilt til Gjensidiges disposisjon.

Den 3 april 1995 skrev DnB til Kemneren i Oslo og Skattefogden i Oslo og Akershus med anmodning om sletting av utleggspanterettene. I brev av 7 april fra Kemneren og i brev av 10 april fra Skattefogden til DnB bekreftet disse at utleggspanterettene ved skriv til skipsregisteret var begjært slettet.

I brev av 21 april 1995 fra Gjensidige til DnB ble banken meddelt at utbetaling av forsikringssummen ville skje når Gjensidige fikk bekreftelse på at pantobligasjonene var begjært slettet i skipsregisteret. Den 27 april sendte DnB obligasjonene til skipsregisteret for sletting. Obligasjonene var på dette tidspunkt effektive for en gjeld til DnB på 3,8 millioner kroner. Den 2 mai ble forsikringssummen overført fra Gjensidige til DnB. Dagen etter - den 3 mai - ble det åpnet konkurs i rederiet Cruise Charter AS, og først den 5 mai ble DnBs pantobligasjoner slettet av skipsregisteret.

Det oppsto tvist mellom konkursboet og Gjensidige om retten til skipsvraket. Partene ble imidlertid enige om at vraket skulle selges. Salgssummen på kr 400.000 ble innbetalt 24 mai 1995. Bobestyreren satte noe senere beløpet inn på sperret konto. Det er retten til disse pengene som er gjenstand for foreliggende tvist.

Ved stevning av 22 juni 1995 brakte Gjensidige tvisten inn for skifteretten, jf konkursloven § 145 tredje ledd. Oslo skifterett avsa 7 november 1995 kjennelse med slik slutning:

- "1. Cruise Charter AS, dets konkursbo, dømmes til å betale Gjensidige Forsikring kr 400000,- - firehundretusen kroner - med tillegg av morarente med 12 - tolv - % p.a. av hovedstolen fra 01.07.1995 til betaling skjer.
2. Saksomkostninger tilkjennes ikke."

Skifteretten la til grunn at det fulgte av § 102 første ledd i Norsk Sjøforsikringsplan - heretter Planen - at Gjensidige hadde rett til å tre inn i DnBs pantobligasjoner da forsikringssummen ble utbetalt. Skifteretten la videre til grunn at obligasjonene på tidspunktet for konkursåpning dekket et reelt krav på bankens hånd, nemlig restkravet på 1,3 millioner kroner etter at forsikringssummen var utbetalt.

Side 270

Cruise Charter AS, dets konkursbo, anket skifterettens kjennelse inn for Borgarting lagmannsrett, som 20 mars 1997 avsa dom med slik domsslutning:

- "1. Cruise Charter AS, dets konkursbo, dømmes til å betale til Gjensidige Forsikring AS 400.000 - firehundretusen - kroner med tillegg av påløpte renter på plasseringskontoen fra 1. juli 1995 til betaling skjer.
2. I saksomkostninger for skifteretten og lagmannsretten betaler Cruise Charter AS, dets konkursbo, til Gjensidige Forsikring AS 61.350 - sekstientusentrehundreogfemti - kroner.
3. Oppfyllelsesfristen er 2 - to - uker fra forkynnelsen av denne dom."Lagmannsretten bygde på at Gjensidige hadde trådt inn i DnBs panterett for så vidt gjaldt verdien av vraket. Den fant imidlertid ikke grunnlag for å gi assurandøren medhold i kravet på forsinkelsesrente.

Konkursboet har anket lagmannsrettens dom inn for Høyesterett. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen, men det foreligger for Høyesterett ikke uenighet om sakens faktum. Gjensidige har inngitt aksessorisk motanke over lagmannsrettens avgjørelse av spørsmålet om forsinkelsesrente av det omtvistede beløp. Det er avhørt ett vitne ved bevisopptak til bruk for Høyesterett. Saken står i det vesentlige i samme stilling for Høyesterett som for de tidligere instanser. Ankende part har imidlertid frafalt en anførsel om at Gjensidige ved sine krav om sletting av panterettene har gitt avkall på den inntredelsesrett som eventuelt følger av Planen § 102 første ledd.

Den ankende part - Cruise Charter AS, dets konkursbo - har i det vesentlige gjort gjeldende:

Lagmannsretten tar feil når den kom til at Gjensidige automatisk trådte inn i DnBs pantobligasjoner ved utbetaling av forsikringssummen. Planen § 102 første ledd må forstås slik at assurandøren trer inn i eiendomsretten til forsikringsgjenstanden og ikke i panthavers rett. "Sikrede" betyr i denne bestemmelsen eieren, som i en rekke andre bestemmelser i Planen, for eksempel § 161, § 163 og § 165. Også i § 102 annet ledd må "sikrede" ta sikte på eieren. Det er umulig for panthaveren å skaffe assurandøren hjemmel til forsikringsgjenstanden, som er skipet. Lagmannsretten synes å tolke uttrykket "forsikringsgjenstanden" slik at det også dekker selve pantobligasjonen. Det er ikke holdbart, verken logisk eller språklig.

Planens motiver gir ingen støtte til lagmannsrettens tolking. Det gjør heller ikke reelle hensyn. Lagmannsretten postulerer at uten automatisk inntredelsesrett i pantobligasjonene vil assurandørens stilling bli meget usikker. Synspunktet mangler begrunnelse. Assurandøren har ikke noe behov for å tre inn i panteretten. Han kan - i et tilfelle som det foreliggende - stille som vilkår for utbetaling av forsikringssummen at medforsikret panthaver besørger sletting av egne heftelser på skipet. Og eierne av skipet vil ha plikt til å sørge for sletting av etterstående heftelser, jf Planen § 102 annet ledd og § 104 annet ledd. Dersom assurandøren holder seg til denne fremgangsmåte, er han trygg. I vår sak har Gjensidige ikke vist noen interesse for å tre inn i DnBs pantobligasjoner før tvisten var et faktum. Selskapet konsentrerte seg utelukkende om å få slettet heftelsene.

Side 271

Selv om Planen § 102 første ledd skulle forstås slik at Gjensidige kan gis inntredelsesrett i DnBs pantobligasjoner, så kan disse ikke utnyttes av Gjensidige. Når forsikringssummen er utbetalt, er det bare et tomt skall tilbake av panteretten, og selskapet kan ikke gå inn i restkravet på DnBs hånd. Det restkravet har selskapet aldri dekket, og det er meldt som dividendekrav i boet. I vår sak er for øvrig eiendomsretten til skipet tilfalt Gjensidige, og det blir i så fall spørsmål om panterett i eget skip uten noe underliggende pengekrav.

Ytterligere subsidiært hevder boet at slettingen av pantobligasjonen etter konkursåpningen utvider boets beslagsrett. At boets rett utvides i dette tilfelle, har støtte i dekningsloven § 2-13 og i reelle hensyn. Det er kanskje en tilfeldighet at kreditorfellesskapet - konkursboet - skal vinne rett i dette tilfellet, men det er like tilfeldig at ikke pantobligasjonen ble slettet før konkursåpning.

Selv om Gjensidige ikke trer inn i DnBs panteretter, er det enighet mellom partene om at selskapet etter Planen § 102 første ledd får eiendomsrett til vraket. Men denne eiendomsretten har ikke rettsvern i konkursen fordi eiendomsoverføringen ikke ble innført i dagboken - registrert - før konkursåpningen, jf sjøloven § 25 første ledd. Det dreier seg her om "en frivillig stiftet rett", som krever registrering etter nevnte bestemmelse for å få rettsvern. Tinglysingsloven § 23 første ledd bruker uttrykket "stiftet ved avtale" og må tolkes på samme måte.

Ankemotparten kan ha rett i at det er notoritet ved denne eiendomsoverføringen, og at behovet for registrering av den grunn for så vidt ikke skulle være til stede. Men notoritet kan foreligge i mange tilfeller, uten at man av den grunn kan sette til side kravet om registrering eller tinglysing. Rettspraksis har vært streng og konsekvent på dette punkt, jf flertallets standpunkt i Rt-1997-1050. Det er således ikke grunnlag for å gjøre unntak fra sjøloven § 25 første ledd.

Til den aksessoriske motanken bemerkes at dersom Gjensidige vinner frem og får tilgang til vrakets salgssum, er det ikke grunnlag for forsinkelsesrente.

Den ankende part har lagt ned slik påstand:

"Prinsipalt:

1. Cruise Charter AS, dets konkursbo frifinnes.
2. Cruise Charter AS, dets konkursbo tilkjennes saksomkostninger for skifterett, lagmannsrett og Høyesterett med 12% rente p.a. regnet fra 14 dager etter at skifteretten avsa sin kjennelse.

Subsidiært:

1. Borgarting lagmannsretts avgjørelse i ankesak nr. 96-00200 A stadfestes for såvidt gjelder rentespørsmålet.
2. Partene bærer hver sine kostnader for alle retter."

Ankemotparten - Gjensidige - har i det vesentlige anført:

Lagmannsrettens dom er riktig i resultat og begrunnelse når det ses bort fra avgjørelsen av spørsmålet om morarente. Gjensidige trer automatisk inn i DnBs panteretter etter bestemmelsen i Planen § 102 første ledd. Det er "sikredes rett" assurandøren trer inn i. I Planen § 1 c er "sikrede" definert som "den hvis interesse er forsikret". Og Planen § 134 omhandler pantsettelse av "den interesse forsikringen gjelder".

Side 272

"Sikrede" kan således være både eier og panthaver. I § 102 første ledd kan uttrykket "sikredes rett" også være panthavers rett. Uttrykket "forsikringsgjenstanden" tar nok sikte på skipet, men assurandøren trer inn i den rett sikrede har til denne. Hvis man i Planen § 102 første ledd hadde ment eier, kunne det vært skrevet like ut. Paragraf 102 annet ledd bruker uttrykket "eier", så ordbruken er ikke tilfeldig.

Dette tolkingsresultat har også støtte i Planens motiver. Under omtalen av § 102 på side 90 uttales at assurandøren trer inn i sikredes rett til forsikringsgjenstanden "på samme måte som han trer inn i sikredes dekningskrav mot tredjemann". Inntreden mot tredjemann er regulert i Planen § 96, og av motivene til denne bestemmelse følger at assurandøren også trer inn i sikredes sikkerhetsrettigheter, jf motivene til Planen side 87.

Reelle hensyn taler også sterkt for denne forståelse av § 102 første ledd. Dersom konkursboet skal kunne beslaglegge vraket, får kreditorene mer enn 100 % dekning. Først får DnB 2,5 millioner kroner, som tilsvarende skipets verdi. Deretter får konkursboet vrakverdien på kr 400.000. Dette får betydning ikke bare i en konkurssituasjon, men i alle tilfeller av overbehefting av et skip. Det vil kunne lønne seg å overbehefte skip. Noen motregningsrett i vrakverdien har assurandøren ikke. Dersom assurandøren ikke gis inntredelsesrett i et tilfelle som det foreliggende, kan det få store konsekvenser for premiefastsettelsen i sjøforsikring, hvor marginene på forhånd er meget små.

Løsningen med assurandørens inntreden i panthavers rettigheter ved utbetaling av forsikringssummen, er videre lagt til grunn i tysk og engelsk rett.

Konkursboet har anført at pantobligasjonene er slettet, og boets rettigheter tilsvarende utvidet. Boet prøver her å komme i en bedre posisjon enn sikrede, som var forpliktet til å levere assurandøren et heftelsesfritt skip. Pantobligasjonen var i behold pr konkurrsåpningstidspunktet og ble først slettet 2 dager senere. Gjensidige sto fritt til å instruere DnB om å tilbakekalle begjæringen om sletting. Det krever positiv hjemmel om boet skal få utvidet rett ved slettingen. Skjæringspunktet er konkurrsåpningen. Slettingen er ledd i en gjensidig ytelse, og boet må gi assurandøren adgang til restverdien av vraket, jf dekningsloven § 7-9.

Når Gjensidige trer inn i DnBs pantobligasjoner, så er disse ikke tomme. De tre obligasjonene sikret en gjeld på 3,8 millioner kroner. Men selv om obligasjonene bare hadde dekket 2,5 millioner kroner, kunne Gjensidige trådt inn. Det følger av plikten panthaver - den "sikrede" - har etter Planen § 102 til å skaffe assurandøren et heftelsesfritt skip når forsikringssummen utbetales. Panthavers rettigheter overføres ved *cessio legis*.

Dersom det ikke kan legges til grunn at Gjensidige har inntredelsesrett etter Planen § 102, kan boet likevel ikke beslaglegge restverdien. Pantobligasjonene er fortsatt effektive for 1,3 millioner kroner og må respekteres.

Det anføres videre at Gjensidiges eiendomsrett til vraket uansett har rettsvern i konkursen, til tross for at skjøte ikke er registrert før konkurrsåpning. Sjøloven § 25 første ledd kommer ikke til anvendelse. Uttrykket "frivillig stiftet rett" passer dårlig på den eiendomsoverføring som skjer etter Planen § 102 første ledd. Det vises til at ikke alle erverv nødvendiggjør

Side 273

tinglysning etter tinglysningsloven § 23 for å oppnå rettsvern, for eksempel tvangssalg og ekspropriasjon. Det avgjørende må være om det er full notoritet ved ervervet. Det er ervervstypen som må være avgjørende også i forhold til sjøloven § 25 første ledd. En annen løsning ville også medføre at kreditorene fikk mer enn 100 % dekning - først forsikringssummen og deretter vrakverdien. Erverv etter Planen § 102 første ledd må derfor unntas fra kravet i sjøloven § 25 første ledd om registrering som vilkår for rettsvern i konkurs.

Til spørsmålet om forsinkelsesrente bemerkes at lagmannsrettens dom er uriktig på dette punkt.

Ankemetparten har lagt ned slik påstand:

- "1. Cruise Charter AS, dets konkursbo, dømmes til å betale Gjensidige Forsikring AS kr 400000,- med tillegg av morarente med 12 % p.a. av hovedstolen fra 1. juli 1995 til betaling skjer.
2. Cruise Charter AS, dets konkursbo, tilpliktes å betale saksomkostninger for alle retter."

Jeg er kommet til et annet resultat enn de tidligere instanser i sakens hovedspørsmål og finner at anken må gis medhold.

Innledningsvis nevner jeg at Norsk Sjøforsikringsplan var gjort til en del av forsikringsavtalen mellom partene, og dens bestemmelser kommer følgelig til anvendelse så langt den regulerer sakens spørsmål.

Ankemetparten - Gjensidige - har anført to alternative grunnlag for at salgssummen for vraket skal tilfalle selskapet. Det ene er at vraket ved konkursåpningen fortsatt var påheftet DnBs pantobligasjoner som assurandøren trer inn i for vrakverdien. Det andre er at Gjensidige ble eier av vraket før konkursåpning, og at dette erverv har rettsvern i konkursen, selv om det ikke ble dagbokført etter sjøloven § 25 før åpningen. Jeg behandler de to spørsmål i denne rekkefølgen.

Det er uomtvistet i saken at kaskoforsikringen omfattet både rederiets - Cruise Charter AS' - interesse som eier og DnBs interesse som panthaver, jf Planen kap 8, særlig § 134 første ledd, og at uttrykket "sikrede", jf § 1 c og § 102 første ledd, også kan omfatte panthaver. Det er heller ikke omtvistet at Gjensidige ved utbetaling av forsikringssummen fikk eiendomsrett til vraket, jf Planen § 102 første ledd. Tvisten dreier seg om denne bestemmelse gir Gjensidige rett til i tillegg å tre inn i DnBs panterettigheter.

Jeg finner det ikke tvilsomt at Planen § 102 første ledd med uttrykkene "sikredes rett til forsikringsgjenstanden" tar sikte på den ordinære situasjon at assurandøren trer inn i eiendomsretten til skipet. Men ordlyden er som antydning ikke til hinder for at også en panthavers rett kan omfattes. Dersom Gjensidige skal gis inntredelsesrett i DnBs panterettigheter, i tillegg til eiendomsretten, får dette imidlertid konsekvenser som fjerner oss langt fra bestemmelsens tiltenkte og ordinære anvendelsesområde. Det mest iøynefallende er at Gjensidige i så fall får pant i et vrak som selskapet allerede eier, altså pant i egen ting. Det er i juridisk teori noe ulike oppfatninger om denne konstruksjon skal aksepteres. Jeg finner det ikke nødvendig å ta stilling til dette spørsmål, for ankemetpartens anførsel på dette punkt støter mot et annet hinder: Hvilken pantefordring skal assurandøren tre inn i? Pantobligasjonene er innfridd

Side 274

innen forsikringssummens ramme når beløpet er utbetalt, og assurandøren har således ikke overtatt noen pantesikret fordring. Skifteretten har lagt til grunn at Gjensidige har trådt inn i panteretten for den del av DnBs fordringer på rederiet som ikke ble dekket av forsikringssummen. Men dette er etter min mening en uholdbar konstruksjon. Assurandøren kan ikke tre inn i den del av fordringen som ikke er innfridd. Den udekkede fordring på DnBs hånd - 1,3 millioner kroner - er for øvrig meldt som dividendekrav i konkursboet.

Ankemetparten har påberopt seg Planens motiver til støtte for den oppfatning at assurandøren trer inn i sikredes rett til forsikringsgjenstanden på samme måte som man trer inn i sikredes rett til dekningskrav mot tredjemann, jf Planen § 96. Etter denne bestemmelse er det ikke tvilsomt at assurandøren trer inn i sikredes sikkerhetsrettigheter, derunder panterett. Men det dreier seg her om vidt forskjellige situasjoner. Planen § 96 tar sikte på den situasjon at sikrede har krav mot en tredjemann som til slutt skal dekke tapet, for eksempel en brannstifter. I vår sak er det ingen tredjemann å ty til. Gjensidige må selv dekke tapet fullt ut mot å overta eiendomsretten til vraket. Da er det vanskelig å se en god grunn for inntreden også i DnBs pantobligasjoner.

Jeg kan således heller ikke se at det er sterke praktiske behov for assurandøren til å tre inn i panteretten. Assurandøren har fått eiendomsretten til vraket, og dette erverv kan sikres ved registrering. Ankemetparten har pekt på de problemer som etterfølgende panthavere kan skape hvis de ikke samtykker i sletting av heftelsen. Jeg ser det slik at det er sikredes plikt å skaffe assurandøren et heftelsesfritt skip, og at denne ikke behøver å utbetale forsikringssummen før det skjer. Jeg finner støtte for dette synspunkt i Planen § 104 annet ledd. Anvendt på vår sak kunne DnB - hvis banken ikke hadde fått oppgjør før vraket ble overlatt heftelsesfritt til Gjensidige og ikke hadde oppnådd at etterfølgende panthavere og konkursboet oppga sine rettigheter frivillig - sette vraket under tvangssalg og derved slette rettighetene. Gjensidige kunne på denne måte overlata problemene til panthaveren og avvente situasjonen.

Det blir etter dette min konklusjon at Gjensidige ikke trådte inn i de panterettigheter som eksisterte på DnBs hånd.

Jeg går så over til å behandle spørsmålet om Gjensidiges erverv av eiendomsretten til vraket har rettsvern i konkursen. Det er på det rene at ervervet ikke ble dagbokført før konkursåpningen, slik sjøloven § 25 første ledd krever for å oppnå rettsvern. Ankemotparten har anført at det her dreier seg om en ervervstype som ikke omfattes av uttrykket "frivillig stiftet rett" i denne bestemmelsen. Nevnte uttrykk svarer til uttrykket "stiftet ved avtale" i tinglysningsloven § 23, jf Innstilling VI fra Sjølovkomitéen side 59 under omtalen av utkastets § 24. Assurandørens erverv av vraket er hjemlet i Planen § 102 første ledd. Jeg finner det ikke tvilsomt at Norsk Sjøforsikringsplan er å anse som en avtale i sjølovens forstand, jf også Planens motiver side 1, der det heter: "Sjøforsikringsplanen er en normalkontrakt som blir gjeldende mellom partene i den utstrekning det er henvist til den i forsikringsavtalen." En annen sak er at Planen er en standardavtale av en noe uvanlig karakter, jf Brækhus & Rein, Håndbok i kaskoforsikring, side 7-9.

Spørsmålet blir så om det kan tenkes ulovfestede unntak fra kravet om registrering i sjøloven § 25 første ledd i tilfeller hvor det avtalebaserte

Side 275

erverv langt på vei ivaretar de sentrale hensyn bak registreringskravet, særlig notoritetshensynet og betydningen av å unngå kreditorsvik. Etter min mening er det sterke grunner som taler for tilbakeholdenhet med ulovfestede unntak her. Begynner domstolene først å vurdere dette spørsmål i den enkelte sak, vil man nokså snart komme inn i meget problematiske grensdragninger. Hensynet til en objektiv og retts teknisk enkel løsning taler sterkt mot unntak. Disse hensyn er blitt utslagsgivende i rettspraksis. Jeg viser her særlig til flertallets avgjørelse i Rt-1997-1050. Annenvoterende - som fikk tilslutning av to dommere - uttaler her:

"Det klare utgangspunkt er at rettsvernsreglene gjelder absolutt, slik at det ikke er rom for noen vurdering av om reglene i det konkrete tilfellet fører til et rimelig resultat. Dette har gode grunner for seg, ikke minst for å unngå usikkerhet og tvister. Jeg ser det derfor som betenkelig å tolke inn skjønnspregede unntak i de lovfestede rettsvernsreglene."

Disse hensyn taler etter min mening med styrke mot å gjøre unntak fra sjøloven § 25 første ledd i vår sak.

Resultatet i denne saken blir dermed at kreditorene samlet får mer enn 100 % dekning. Den best prioriterte panthaveren - DnB - får full dekning av skipets verdi i forsikringssummen og konkursboet får vrakverdien. Men dette resultat skyldes et uvanlig sammentreff av omstendigheter og også assurandørens egen atferd i forhold til risikoen for konkurs i rederiet. Som det vil fremgå av det jeg tidligere har sagt, kan jeg vanskelig se at ikke assurandører vil kunne sikre seg mot et utfall som i den foreliggende sak.

Det blir min konklusjon at Gjensidige mangler rettsvern for sin eiendomsrett, og vrakverdien tilfaller følgelig konkursboet til Cruise Charter AS.

Ankemotparten har tapt saken fullstendig, og den ankende part må tilkjennes saksomkostninger for alle instanser, jf tvistemålsloven § 180 annet ledd og § 172 første ledd. Den ankende part har for Høyesterett nedlagt påstand om renter av saksomkostningene, herunder av de omkostningsbeløp som gjelder behandlingen av saken i skifteretten og lagmannsretten. Når Høyesterett tilkjennes saksomkostninger for alle retter, finner jeg imidlertid - i overensstemmelse med praksis - at omkostningene bør settes til et samlet beløp, der det ved beregningen av omkostningene for skifteretten og lagmannsretten bør legges til grunn at den ankende part bare får dekket sine utgifter fullt ut når det tas hensyn til den tid som er gått etter at skifterettens og lagmannsrettens dommer ble avsagt. Etter dette finner jeg at de samlede saksomkostninger for skifteretten, lagmannsretten og Høyesterett bør settes til kr 137.000; herav utgjør utlegg kr 24.750.

Jeg stemmer for denne

dom:

1. Cruise Charter AS, dets konkursbo, frifinnes.
2. I saksomkostninger for skifterett, lagmannsrett og Høyesterett betaler Gjensidige Forsikring AS til Cruise Charter AS, dets konkursbo, 137.000 - etthundreogtrettisjuten - kroner med tillegg av 12 - tolv - prosent årlig rente fra forfall og til betaling skjer. Oppfyllelsesfristen er 2 - to - uker fra forkynnelsen av Høyesteretts dom.